

MEMO

Aan Algemeen bestuur ODMH
CC Leden van de Gemeenteraden en Provinciale Staten
Van Dagelijks bestuur ODMH
Betreft Begrotingswijziging 2023
Kenmerk 135962
Datum 14 augustus 2023
Bijlage(n) -

Inleiding

Donderdag 29 juni 2023 is de 1^e managementrapportage (Marap) 2023 vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur. In deze Marap werd voor 2023 ten gevolge van de inflatie een tekort verwacht van in totaal € 920.000,-. Voor de dekking van een deel van dit tekort (€ 400.000,-) heeft de ODMH zelf dekking gevonden vanuit de reserves. Voor het resterende tekort van € 520.000,- is via de Marap voorgesteld om dit gat te dichten door middel van een eenmalige tariefsverhoging. Het voorliggende document is bedoeld om de financiële uitwerking van de maatregelen in beeld te brengen en het resultaat daarvan nogmaals ter besluitvorming voor te leggen aan het algemeen bestuur, waarbij de deelnemers de gelegenheid krijgen om zienswijzen hierop in te dienen. Naast deze begrotingswijziging voor het jaar 2023 wordt ook een gewijzigde programmabegroting voor 2024 ter vaststelling aangeboden aan het algemeen bestuur. Ook hierop kunnen zienswijzen ingediend worden.

Financieel tekort 2023

Inflatie

Nederland is de afgelopen jaren geconfronteerd met torenhoge inflatie. Burgers, bedrijven en overheid hebben de gevolgen ondervonden van een wereldwijde crisis, die rechtstreeks effect had op het prijsniveau. Er waren issues in de bankenwereld, op energiegebied, de oorlog in de Oekraïne en de energievoorziening die hierdoor in het gedrang kwam. En dan was daar ook nog een jarenlange Corona-crisis. Kortom, de opeenstapeling van grote en nauwelijks te beïnvloeden negatieve factoren zorgde voor een forse stijging van het prijsniveau. Voor een klein deel is deze geldontwaarding gecompenseerd via de jaarlijkse indexering, maar voor het overgrote deel hebben deze ontwikkelingen een moeilijk te overbruggen gat in de begroting geslagen.

Financieel gevolg

Waar het in 2022 nog mogelijk was om het financiële probleem met kunst en vliegwerk binnen de perken te houden en het resultaat positief te houden, wordt de ODMH in 2023 geconfronteerd met onvermijdelijke restproblematiek. De dienst heeft een pakket maatregelen getroffen om het gat zo veel als mogelijk zelf te dichten, maar dat volstaat niet. In december 2022 is deze problematiek reeds besproken in het DB van de ODMH. Toen is afgesproken met het treffen van financiële maatregelen te wachten tot het moment waarop de effecten van de nieuwe CAO zichtbaar zouden worden. Na het treffen van de nodige maatregelen resteert in 2023 een verwacht tekort van € 920.000,-. Dit bedrag is het gevolg van een stijging van de CAO-salarissen (ad 8,7%) en de apparaatslasten (ad 11,4%) enerzijds, tegenover een compenserende indexering van slechts 3,46% anderzijds.

Van het tekort (ad € 920.000,-) kan € 150.000,- worden gedekt uit de bestemmingsreserve ontwikkelingen. Deze bestemmingsreserve is ooit gevormd voor de implementatie van de Omgevingswet, maar geconstateerd kan worden dat die implementatie (en daarmee ook het extra begrotingsbeslag) voltooid is. Deze onttrekking is reeds verwerkt in de 1^e Marap 2023. Daarmee resteert een tekort van € 770.000,-.

Oplossingen

De ODMH wil het maximale doen om het tekort van € 770.000,- uit eigen middelen te dekken. Om die reden is in de 1^e Marap 2023 voorgesteld om een bedrag ad € 250.000,- uit het eigen weerstandsvermogen te halen en in de exploitatie te brengen om een deel van het gat te dichten. Dit bedrag (€ 250.000) is gekozen, omdat bij deze uitname het liquiditeitsniveau van de ODMH het hele begrotingsjaar op voldoende niveau blijft. Het weerstandsvermogen zal hierdoor tijdelijk onder het gewenste niveau zitten, maar de verwachting is dat dit op termijn weer kan worden hersteld. In de tussentijd blijft de ODMH de risico's en dekking zorgvuldig monitoren, zodat de deelnemers te allen tijde weten hoe de dienst er voor staat.

Het resterende tekort van € 520.000,- is het gevolg van een structureel dekkingprobleem ten gevolge van een index die achterblijft bij de feitelijke kostenontwikkeling. Om die reden is per 1 juli 2023 het tarief van de ODMH verhoogd van € 98,60 naar € 103,24. Hierdoor wordt een deel van het indextekort gedicht en sluit de exploitatie voor 2023 naar verwachting weer op nul. Extra voordeel van de tussentijdse ophoging van het tarief is dat meteen ook een deel van de problematiek in 2024 wordt opgelost, omdat deze verhoging doorwerkt naar het volgende jaar. In de programmabegroting 2024 is deze correctie al genoemd.

Zowel de onttrekking aan de algemene reserve als de verhoging van het uurtarief waren onderdeel van de besluitvorming van de 1^e Marap 2023.

Bijdragen 2023

Uurtarieven

Mede als gevolg van de hiervoor genoemde tariefswijziging hanteert de ODMH 6 verschillende uurtarieven voor het jaar 2023. We kenden er al 3 en door de verhoging per 1 juli is dat aantal nu verdubbeld. Naast het reguliere tarief hanteren wij het 125%-tarief voor opdrachten buiten jaarprogramma, die gedurende het boekjaar verstrekt worden. Ook heeft de ODMH een uurtarief moeten vaststellen voor de specifieke uitkering van het Interbestuurlijk Programma VTH (SPUK IBP). Voor deze SPUK mag niet het integrale uurtarief gehanteerd worden, omdat de daarin opgenomen overheadlasten al gedekt worden door de regulier exploitatie. Aanvullende overheadlasten voor

bijvoorbeeld administratiekosten, accountantscontrole, werkplekken en inzet HR mogen echter wel meegenomen worden. Dit specifieke uurtarief was oorspronkelijk ook vastgesteld voor de specifieke uitkering voor extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht (SPUK THE). Uit latere berichtgeving van het Rijk is echter gebleken dat voor deze SPUK het reguliere uurtarief gehanteerd mag worden.

Voor het jaar 2023 gelden de volgende uurtarieven:

	januari t/m juli	augustus t/m december
Regulier uurtarief	€ 98,60	€ 103,24
Uurtarief SPUK IBP	€ 84,92	€ 88,92

Daarnaast kan volgens de Nota Planning & Control het 125%-tarief gehanteerd worden voor opdrachten buiten jaarprogramma, waarvoor de opdracht in het lopende jaar verstrekt wordt.

Jaarprogramma's

Door het gewijzigde uurtarief per 1 juli 2023 zijn ook de bijdragen gewijzigd. Aan de aantallen producten en uren in de jaarprogramma's is niets veranderd, maar de bijdragen zijn omhoog gegaan. De bijdragen per deelnemer voor 2023 zien er nu als volgt uit:

Organisatie	Alphen aan den Rijn		Bodegraven Reeuwijk		Gouda		Krimpenerwaard	
	Uren	Bijdrage	Uren	Bijdrage	Uren	Bijdrage	Uren	Bijdrage
Milieu								
Jaarprogramma	31.757	3.204.866	14.856	1.499.268	16.534	1.668.611	19.897	2.008.005
Materieel budget (voorschot)	n.v.t.	5.000						
Korting publicatiekosten								
EPRTTR								
Veiligheidsonderzoek waterbodems								
Projectleiding N207								
Werkplan spoed en nazorg								
Extra inzet ZZS								
Coördinatie blauwalgenprotocol								
Vervanging zwemwaterborden								
Intensivering toezicht								
Zwemwaterportaal								
Netwerk Nieuwe Energie								
Progr. aanpak CE: ZZS afval en circ. Ec.								
Deelname kennisschakelpunt ZZS								
Grondwaterkwaliteitstaak								
Totaal milieu	31.757	3.209.866	14.856	1.499.268	16.534	1.668.611	19.897	2.008.005
Bouw- en woningtoezicht								
Jaarprogramma			17.566	1.772.710	23.700	2.391.804		
Sloopmelding en -toezicht	3.001	302.861	-	-	-	-		
Asbesttaken							610	61.561
BRIKS-advisering								
Totaal bouw- en woningtoezicht	3.001	302.861	17.566	1.772.710	23.700	2.391.804	610	61.561
Totaal	34.758	3.512.727	32.422	3.271.978	40.234	4.060.415	20.507	2.069.566

Organisatie	Provincie Zuid-Holland		Waddinxveen		Zuidplas		Totaal	
	Uren	Bijdrage	Uren	Bijdrage	Uren	Bijdrage	Uren	Bijdrage
Milieu								
Jaarprogramma	33.291	3.359.697	10.552	1.064.908	16.889	1.704.438	143.776	14.509.792
Materieel budget (voorschot)	n.v.t.	50.000					n.v.t.	55.000
Korting publicatiekosten	n.v.t.	30.000-					n.v.t.	30.000-
EPRT	n.v.t.	2.252					n.v.t.	2.252
Veiligheidsonderzoek waterbodems	n.v.t.	60.000					n.v.t.	60.000
Projectleiding N207	225	22.707					225	22.707
Werkplan spoed en nazorg	n.v.t.	721.000					n.v.t.	721.000
Extra inzet ZZS	n.v.t.	22.000					n.v.t.	22.000
Coördinatie blauwalgenprotocol	100	10.092					100	10.092
Vervanging zwemwaterborden	n.v.t.	45.000					n.v.t.	45.000
Intensivering toezicht	n.v.t.	80.000					n.v.t.	80.000
Zwemwaterportaal	n.v.t.	60.000					n.v.t.	60.000
Netwerk Nieuwe Energie	190	19.175					190	19.175
Progr. aanpak CE: ZZS afval en circ. Ec.	508	51.268					508	51.268
Deelname kennischakelpunt ZZS	125	12.615					125	12.615
Grondwaterkwaliteitstaak	450	45.414					450	45.414
Totaal milieu	34.889	4.531.219	10.552	1.064.908	16.889	1.704.438	145.374	15.686.315
Bouw- en woningtoezicht								
Jaarprogramma			13.497	1.362.117	20.218	2.040.401	74.981	7.567.032
Sloopmelding en -toezicht			-	-	-	-	3.001	302.861
Asbesttaken							610	61.561
BRIKS-advisering	n.v.t.	50.000					n.v.t.	50.000
Totaal bouw- en woningtoezicht	-	50.000	13.497	1.362.117	20.218	2.040.401	78.592	7.981.454
Totaal	34.889	4.581.219	24.049	2.427.025	37.107	3.744.838	223.965	23.667.769

Uurtarief januari t/ juni € 98,60

Uurtarief juli t/m december € 103,24

Toename bijdragen per deelnemer

In onderstaand overzicht wordt getoond, wat de financiële gevolgen zijn voor elke deelnemer. In de laatste kolom zijn de extra bijdragen weergegeven.

Milieu	Jaarprogramma	januari t/m juni		juli t/m december		Extra bijdrage
	Uren	Uren	Bijdrage	Uren	Bijdrage	
Alphen aan den Rijn	31.757	15.878	1.565.595	15.878	1.639.271	73.675
Bodegraven Reeuwijk	14.856	7.428	732.401	7.428	766.867	34.466
Gouda	16.534	8.267	815.126	8.267	853.485	38.359
Krimpenerwaard	19.897	9.949	980.922	9.949	1.027.083	46.161
Provincie Zuid-Holland	34.889	17.445	1.720.028	17.445	1.800.970	80.942
Waddinxveen	10.552	5.276	520.214	5.276	544.694	24.481
Zuidplas	16.889	8.445	832.628	8.445	871.810	39.182
Totaal	145.374	72.687	7.166.914	72.687	7.504.180	337.267

BWT	Jaarprogramma	januari t/m juni		juli t/m december		Extra bijdrage
	Uren	Uren	Bijdrage	Uren	Bijdrage	
Alphen aan den Rijn	3.001	1.501	147.949	1.501	154.912	6.962
Bodegraven Reeuwijk	17.566	8.783	865.979	8.783	906.731	40.752
Gouda	23.700	11.850	1.168.410	11.850	1.223.394	54.984
Krimpenerwaard	610	305	30.073	305	31.488	1.415
Waddinxveen	13.497	6.749	665.402	6.749	696.715	31.313
Zuidplas	20.218	10.109	996.747	10.109	1.043.653	46.906
Totaal	78.592	39.296	3.874.561	39.296	4.056.893	182.332

Afrekening jaarprogramma's

De bijdragen van de jaarprogramma's worden via voorschotnota's in rekening gebracht. Aan het begin van ieder kwartaal ontvangt elke deelnemer een voorschotnota. Conform de Nota Planning & Control volgt er geen afrekening als de werkelijke productie binnen de bandbreedte blijft van 98% tot 102% van het jaarprogramma. Als een deelnemer minder dan 98% of meer dan 102% geleverd krijgt, volgt

afrekening vanaf dat percentage. Wanneer daadwerkelijk over 2023 afgerekend moet worden, zal voor die afrekening het gemiddelde tarief over het jaar gehanteerd worden. Dit gemiddeld tarief bedraagt € 100,92 (€ 98,6 / 2 + € 103,24 / 2).

Algemene reserve en weerstandsvermogen

Algemene reserve

Als deel van de oplossing van het tekort in 2023 wordt een onttrekking aan de algemene reserve gedaan. Afhankelijk van het werkelijke tekort zal maximaal € 250.000 aan deze reserve onttrokken worden. Begin 2023 bedroeg de algemene reserve € 1.402.500,-. De eenmalige onttrekking in 2023 ter dekking van het tekort zal tot gevolg hebben dat de reserve maximaal tot € 1.152.500,- daalt.

Weerstandsvermogen

Door de afname van de algemene reserve daalt ook het weerstandsvermogen van de ODMH. Conform de meest recente risicoanalyse (begin 2023) bedraagt het streefsaldo van het weerstandsvermogen € 1.531.515,-. De weerstandscapaciteit zal met de maximale afname van de algemene reserve dalen naar € 1.152.500,-. De berekende weerstandscapaciteit daalt daarmee van 91,6% van het gewenste weerstandsvermogen naar 75,3%.

Het weerstandsvermogen zal hierdoor tijdelijk onder het gewenste niveau zitten. Het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR) adviseert een zekerheidspercentage van 90%. De verwachting echter dat dit op termijn weer kan worden hersteld. In de tussentijd blijft de ODMH de risico's en dekking zorgvuldig monitoren, zodat de deelnemers te allen tijde weten hoe de dienst er voor staat.

Vaststelling begrotingswijziging 2023

Het algemeen bestuur van de omgevingsdienst Midden-Holland,

- gezien het voorstel van het dagelijks bestuur van 14 augustus 2023,
- gezien de toezending van de begrotingswijziging aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan Provinciale Staten van de Provincie Zuid-Holland, twaalf weken voor de vaststelling in het algemeen bestuur,

BESLUIT:

De begrotingswijziging 2023 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het algemeen bestuur op 14 december 2023.

De secretaris,

De voorzitter,

.....

.....